

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21CoCsp/31/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121367928
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Bibiána Ťažiarová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2025:6121367928.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Bibiána Ťažiarová a sudkýň: JUDr. Zlatica Javorová a JUDr. Monika Vozárová, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Prievozská 2, zastúpeného spoločnosťou: Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Bratislava, Prievozská 2, proti žalovanému: A. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XXX, o zaplatenie 4.314,50 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Senica č. k. SI-9Csp/51/2021-267 zo dňa 25. marca 2024, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

II. Žalovanému priznáva voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. výrokom žalobu zamietol, II. výrokom priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2. Súd prvej inštancie rozsudok právne odôvodnil aplikáciou § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), d), § 7 ods. 1, 2, § 9 ods. 1 písm. a) až y), ods. 2, § 11 ods. 1 a 2, § 17 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), § 37, § 39, § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, 9, § 54a, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 524 ods. 1, 2, § 525 ods. 1, 2, § 565 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „OZ“), § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoB“), s poukazom aj na procesné ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 2, § 396 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“).

3. Okresný súd vychádzal zo skutkových zistení, že na základe Zmluvy o OTP refinanc exprese číslo zmluvy 224/2002/14SU zo dňa 9.10.2014 (ďalej len „zmluva o úvere“) poskytol právny predchodca žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s. (ďalej len „banka“) ako veriteľ žalovanému ako dlžníkovi spotrebiteľský úver vo výške 5.900,- eur. Žalovaný sa v zmluve o úvere zaviazal použiť úver na dohodnutý účel: splatenie úveru. Úver bol poskytnutý za pevnú úrokovú sadzbu vo výške 8,77 % p.a., dlžník bol oprávnený úver čerpať v lehote od 3.10.2014 do 1.11.2014 a splácať banke istinu úveru spolu s úrokmi v mesačných anuitných splátkach vo výške 74,40 eur (posledná splátka č. 119 vo výške 73,60 eur) so splatnosťou prvej splátky dňa 3.12.2014, splatnosťou ďalších splátok 3. deň v mesiaci a konečnou splatnosťou úveru dňa 3.10.2024. V Zmluve bola uvedená RPMN 9,32 %, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 8.897,36 eur, priemerná hodnota RPMN 23,81 %, predpokladaná

doba trvania zmluvy 121 mesiacov. V článku V. bod 2. zmluvy o úvere sa dlžník zaviazal zaplatiť banke poplatkov za I. upomienku vo výške 25,- eur a za každú ďalšiu upomienku 25,- eur v prípade nedodržania podmienok zmluvy o úvere, ktoré sú splatné v deň odoslania upomienky. Podľa článku VII. bod 1. zmluvy o úvere, za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považuje a) ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Podľa bodu 2. tohto článku pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená e) vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti. Podľa článku IX. bod 2. zmluvy o úvere dlžník vyhlasuje, že pred podpisom tejto zmluvy sa oboznámil so Všeobecnými obchodnými podmienkami banky pre poskytovanie spotrebných úverov pre obyvateľstvo (ďalej len „VOP“), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy a súhlasí s nimi. K zmluve o úvere boli na samostatnom tlačive dlžníkovi poskytnuté štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (9,32 %) a priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov (16,81 %). Žalovaný svojím podpisom potvrdil prevzatie tlačív s uvedenými informáciami dňa 9.10.2014. Z VOP súd prvej inštancie zistil, že oprávnenie banky vyhlásiť úver za predčasne splatný je upravené v článku XI. tak, že v zmysle bodu 1. tohto článku písm. a) za podstatné porušenie zmluvných povinností klienta sa považuje ak klient neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti, na základe čoho je banka oprávnená podľa bodu 2. tohto článku písm. e) vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti, písm. j) postúpiť pohľadávku voči klientovi tretej osobe. Podľa okamžitého (priebežného) výpisu z účtu žalovaného žalovaný úver čerpal dňa 3.11.2014 v plnej výške 5.900,- eur. Dňa 3.12.2014 uhradil 104,58 eur, z čoho na úrok bola započítaná suma 73,30 eur. V roku 2015 vykonal kreditné operácie v celkovej výške 393,70 eur, splátky uhrádzal pravidelne 3. deň v mesiaci do júla 2015, od splátky splatnej v auguste 2015 sa dostával do omeškania, s úhradou splátok pravidelne meškal aj po zvyšok doby splácania úveru. Posledné úhrady žalovaného sú evidované v roku 2020, a to 5 splátok vždy vo výške 20,- eur, posledná úhrada bola vykonaná dňa 21.7.2020. Prehľad splácania úveru na účte žalovaného za rok 2019 nebol žalobcom doložený.

4. Prvoinštančný súd ďalej z listu zo dňa 27.12.2018 - Posledná výzva pred zosplatnením zistil, že žalovaný meškal so splácaním úveru viac ako tri mesiace, preto ho banka žiadala o úhradu dlžnej čiastky, ktorá je k 26.12.2018 vo výške 502,41 eur najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Žalovaný výzvu prevzal dňa 7.1.2019. Ďalšou poslednou výzvou pred zosplatnením zo dňa 15.11.2019 banka oznámila žalovanému, že nakoľko mešká so splácaním úveru viac ako 3 splátky, žiada o uhradenie dlžnej čiastky, ktorá je k 14.11.2019 vo výške 1.380,83 eur najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Banka zároveň dlžníka upozornila v zmysle § 53 ods. 9 OZ, že v prípade nevyrovnania záväzkov vyhlási úver za predčasne splatný. Výzva bola žalovanému doručená dňa 22.11.2019. Listom zo dňa 12.12.2019 banka vyhlásila predčasnú splatnosť celého úveru vrátane úrokov a poplatkov s tým, že účinnosť zosplatnenia nastáva 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy. Oznámila dlžníkovi, že v deň účinnosti bude povinný zaplatiť celý svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere, ktorý k 11.12.2019 predstavuje sumu vo výške 5.132,42 eur, pozostávajúcu z istiny 4.398,24 eur, úrokov 711,39 eur, úrokov z omeškania 6,53 eur a poplatkov vo výške 16,26 eur, spolu s úrokmi a úrokmi z omeškania počítanými zo zostatku istiny od 11.12.2019 do zaplatenia. V opačnom prípade banka využije všetky práva, ktoré jej vyplývajú zo zmluvy, vrátane jej postúpenia na inú osobu. V oznámení banka neuviedla, pre ktorú dlžnú splátku pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru. Oznámenie o zosplatnení úveru bolo žalovanému doručené na adresu A. C. XXX do vlastných rúk dňa 16.12.2019. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 8.10.2020 postúpila banka ako postupca svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu ako postupníka, ako to vyplýva z Prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávok. Listom zo dňa 14.10.2020 banka oznámila žalovanému, že dňa 8.10.2020 bola uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok s postupníkom EOS KSI Slovensko, s.r.o., na základe ktorej banka ku dňu 13.10.2020 postúpila svoju pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere na postupníka. Pohľadávka bola ku dňu postúpenia vo výške 5.442,44 eur. Banka žalovanému oznámila, že dňom doručenia tohto oznámenia je možné pohľadávku uhradiť výlučne plnením postupníkovi. List bol žalovanému zaslaný na adresu D. X, E., odkiaľ sa zásielka vrátila banke dňa 20.10.2020 nedoručená z dôvodu, že adresát je na uvedenej adrese neznámy. Pokusom o zmier zo dňa 6.5.2021 právny zástupca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu pohľadávky v celkovej výške 6.047,75 eur do 16.5.2021 s upozornením, že v opačnom prípade pristúpi k uplatneniu pohľadávky na príslušnom súde.

5. Právne prvoinštančný súd uzavrel, že žaloba nie je dôvodná, nakoľko žalobca nie je aktívne vecne legitimovaný. Z hľadiska právneho posúdenia zmluvy o úvere medzi stranami nebolo sporné, že zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. OZ, nakoľko banka konala v rámci

predmetu svojej obchodnej činnosti ako dodávateľ a žalovaný mal postavenie spotrebiteľa, nakoľko pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a z uvedeného dôvodu je na daný vzťah potrebné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Z povahy spotrebiteľských zmlúv vyplýva, že nesmú obsahovať neprimerané podmienky, t.j. ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Žalovaný vo svojich vyjadreniach namietal aktívnu vecnú legitimitáciu žalobcu v konaní. Okresný súd prioritne skúmal, a to aj s poukazom na právny záver odvolacieho súdu, či subjekty vystupujúce ako strany sporu sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca odvodzuje svoje subjektívne práva keď tvrdí, že je nositeľom práva na vymáhanie nárokov zo zmluvy o úvere, a to z titulu nadobudnutia pohľadávky zo zmluvy jej postúpením od pôvodného veriteľa.

6. Súd prvej inštancie osobitne skúmal, či pred postúpením pohľadávky na žalobcu došlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti ako podmienky postupiteľnosti pohľadávky na tretiu osobu a dospel k záveru, že zmluvná podmienka, na základe ktorej právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru (článok VII., body 1. a 2. zmluvy o úvere), je neplatná podľa § 53 ods. 5 OZ, nakoľko spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže sa neprimerane v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Predmetná zmluvná podmienka upravuje len veľmi stroho, že „pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný ...“, t.j. môže tak urobiť aj bez splnenia podmienok upravených vyššie citovaným ustanovením OZ, ktorý vyžaduje naplnenie ďalších podmienok na platné zosplatnenie úveru (uplynutie troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva). Prvoinštančný súd poukázal na skutočnosť, že v bode 1. citovaného článku VII. zmluvy o úvere sú vymenované podstatné porušenia zmluvných povinností dlžníka, pričom za podstatné porušenie sa považuje napríklad, ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Okresný súd mal za to, že dôvod predčasného ukončenia splácania úveru je v zmluve formulovaný príliš široko, pričom nezohľadňuje napríklad dĺžku omeškania so splácaním úveru a neupravuje ani upozornenie spotrebiteľa pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. V tejto súvislosti poukázal aj na stanovisko vnútroštátnej komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich, podľa ktorého zmluvná podmienka, v ktorej si dodávateľ dojednal pre prípad oneskorenia so zaplatením právo na zosplatnenie celého úveru, spôsobuje v zmysle § 53 ods. 1 OZ značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože sa neprimerane odchyľuje od ustanovenia § 53 ods. 9 OZ - nepostačuje preto akékoľvek omeškanie spotrebiteľa s úhradou záväzku. Z uvedeného možno uzavrieť, že hoci veriteľ postupoval v zmysle zákonného ustanovenia, z dôvodu neplatnosti predmetnej zmluvnej podmienky, a teda absencie dohody účastníkov zmluvy o úvere v zmysle § 565 OZ, je potrebné konštatovať, že nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti.

7. Prvoinštančný súd ďalej uviedol, že aj v prípade, že ak by zmluva o úvere obsahovala platné dojednanie (dohodu) o možnosti veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky, v danom prípade by bolo potrebné považovať vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru za neplatné z dôvodu, že z listu zo dňa 12.12.2019 (oznámenie banky o zosplatnení úveru) nie je zrejmé, pre nezaplatenie ktorej splátky sa banka rozhodla vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Okresný súd sa nestotožnil s argumentáciou žalobcu, že dohoda o možnosti zosplatnenia spotrebiteľského úveru nemusí obsahovať podmienky upravené v § 53 ods. 9 OZ, ale postačuje, keď veriteľ prakticky postupoval v súlade s predmetným ustanovením. Veriteľ v liste dlžníkovi vôbec nešpecifikoval s ktorou konkrétnou splátkou bol v omeškaní, teda pre ktorú neuhradenú splátku veriteľ pristúpil k vyhláseniu splatnosti úveru, preto ani nie je možné overiť dodržanie zákonných lehôt a postupu, ktorý mal predchádzať vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ tak, aby pohľadávka zo spotrebiteľského úveru bola postupiteľná. V zmysle § 17 ods. 2 ZoSÚ podmienkou postupiteľnosti pohľadávky je zákonné (platné) zosplatnenie úveru (postúpiť možno len pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru). Avšak vyhlásenie banky zo dňa 12.12.2019 o zosplatnení úveru je neurčitý právny úkon, pretože v ňom nie je identifikovaná omeškaná splátka, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Uvedenie omeškanej splátky je pritom dôležitý údaj, a to jednak pre určenie správnosti a zákonnosti postupu veriteľa z hľadiska splnenia podmienok upravených v § 565 a § 53 ods. 9 OZ, ako aj z dôvodu posúdenia začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 103 OZ. Keďže veriteľ v oznámení o zosplatnení neuviedol údaj o omeškanej splátke, pre ktorú bol celý úver vyhlásený za predčasne splatný, takýto právny úkon veriteľa je na úkor

určitosti nejasný, a preto je s poukazom na ustanovenie § 37 ods. 1 OZ neplatný pre jeho neurčitosť. Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru zákonným spôsobom, pohľadávka veriteľa nie je postupiteľná, nakoľko tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 OZ a § 17 ods. 2 ZoSÚ. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, postúpenie je objektívne neprípustné, potom jej postúpenie je svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa ustanovenia § 39 OZ, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi. Podľa súdu prvej inštancie nemožno uvažovať o tom, že by došlo k platnému postúpeniu len časti pohľadávky banky, a to pre absenciu výzvy v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách. Oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nemožno považovať za takúto výzvu v zmysle citovaného ustanovenia. Aj v prípade, ak by dané oznámenie posúdil ako výzvu pred postúpením pohľadávky, bolo by ju možné považovať za účinnú len ak by obsahovala špecifikáciu časti pohľadávky, v danom prípade však právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na úhradu celého úveru. Vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky žalobca nenadobudol predmetnú pohľadávku, preto nie je aktívne vecne legitimovaný v predmetnom spore, z ktorého dôvodu okresný súd žalobu zamietol a ďalej sa už nezaoberal skúmaním zmluvnej podmienky upravujúcej poplatky za upomienky, premlčaním nároku, nakoľko pre zamietnutie žaloby bol postačujúci záver o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcu.

8. Nad rámec uvedeného okresný súd uviedol, že zmluvu o úvere opätovne preskúmal, lebo túto povinnosť mu uložil odvolací súd, ktorého právnym názorom je viazaný, pričom dospel k záveru, že zmluva o úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti požadované § 9 ZoSÚ, t.j. aj RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Pre záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v zmysle § 11 ods. 1 ZoSÚ je potrebné zistenie, že zmluva vôbec neobsahuje údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, podmienka nesprávneho tohto parametra v neprospech spotrebiteľa sa pri tejto náležitosti nevyžaduje. V zmluve je tento údaj uvedený (8.897,36 eur) a jej výpočet bol žalobcom v rámci doplnenia skutkových tvrdení vo vyjadrení zo dňa 24.1.2024 dostatočne vysvetlený. Pri sadzbe RPMN súd musí skúmať aj správnosť jej vyčíslenia v zmluve z hľadiska, či údaj o RPMN nie je uvedený v neprospech spotrebiteľa, pričom dôkazné bremeno správnosti údajov RPMN nesie žalobca, ktorý by mal preukázať výpočet RPMN v súlade so zákonným vzorcom (Príloha č. 2 ZoSÚ), pretože až na základe preukázaného výpočtu správnej hodnoty RPMN prichádza do úvahy posúdenie, či nesprávna ročná percentuálna miera nákladov je v neprospech spotrebiteľa. Súd prvej inštancie zistil, že v zmluve o úvere je uvedená RPMN vo výške 9,32 %. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 24.1.2024 uviedol detailný a presný výpočet RPMN podľa vzorca uvedeného v zákone o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého je RPMN k úveru z predmetnej zmluvy vo výške 9,26 %. Keďže v skutočnosti bola RPMN pre daný úver nižšia, nesprávne uvedená vyššia RPMN v zmluve nie je podľa názoru okresného súdu v neprospech spotrebiteľa, nakoľko v skutočnosti bol úver pre dlžníka výhodnejší. Pokiaľ ide o žalovaným namietané neuvedenie vzorového výpočtu RPMN v zmluve, tento nepredstavuje obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto jeho absencia nespôsobuje, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Hoci v zmluve nie je uvedený presný výpočet RPMN, zmluva v súlade s § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ obsahuje všetky predpoklady použité na jej výpočet (t.j. celkové náklady spotrebiteľa, výška úrokovej sadzby, výška poplatku za poskytnutie úveru, výška mesačnej anuitnej splátky, celkový počet splátok, lehota splatnosti úveru, výška úveru) a teda nemožno konštatovať porušenie predmetného zákonného ustanovenia. Okrem toho žalovaný súčasne so zmluvou o úvere podpísal aj samostatnú listinu, ktorá obsahovala informáciu o RPMN a jej výpočte, pričom žalovaný svojím podpisom potvrdil jej prevzatie. V zmysle uvedeného okresný súd vyhodnotil, že úver nie je bezúročný a bez poplatkov, nakoľko obsahuje všetky náležitosti v zmysle ZoSÚ.

9. O nároku na náhradu trov konania prvoinštančný súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 396 ods. 3 CSP a žalovanému priznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu voči žalobcovi konštatujúc, že trovy konania tvoria jeden celok, t.j. po právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu rozhoduje o nároku na náhradu trov celého konania súd prvej inštancie v novom rozhodnutí vo veci, pričom pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania je podstatný celkový úspech strany v spore (§ 255 CSP). O výške náhrady trov prvoinštančného aj odvolacieho konania súd prvej inštancie rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, a to po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozhodnutia.

10. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca, ktorým navrhol jeho zmenu vyhovením žalobe s poukazom na § 365 ods. 1 písm. b), f), h) CSP. Žalobca poukázal na odseky 7 a 37 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia s tým, že najskôr súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že došlo

k dohode o možnosti žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky tak, ako to predpokladá § 565 OZ a následne došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, avšak následne v ďalšej časti svojho odôvodnenia už toto zosplatenie považoval za neplatné a zároveň možnosť zosplatenia za chybajúcu, resp. dohodnutú neplatne, čím spôsobil značnú zmätočnosť a nezrozumiteľnosť predmetného rozhodnutia. Okresný súd vo svojom rozhodnutí konštatuje, že postupca so žalovaným si v zmluve o úvere platne nedohodli možnosť žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplatenie niektorej splátky, preto následne zo strany postupcu nedošlo ani nemohlo dôjsť k účinnému zosplateniu predmetného úveru, preto nemohlo dôjsť ani k platnému postúpeniu predmetnej pohľadávky na žalobcu. Prvoinštančný súd poukázal na ustanovenie v zmluve o úvere, v ktorom si postupca so žalovaným výslovne dohodli možnosť vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, pričom skutočnosť, že v tomto ustanovení čl. VII zmluvy nie je výslovne uvedené, resp. prekopírované ustanovenie § 53 ods. 9 OZ a § 565 OZ podľa žalobcu automaticky nemôže znamenať, že je neplatné, pretože je podľa okresného súdu formulované príliš široko, pričom nezohľadňuje dĺžku omeškania so splácaním úveru a neupravuje ani upozornenie spotrebiteľa pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru a zároveň okresný súd poukázal na stanovisko vnútroštátnej komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekálých obchodných praktík predávajúcich. Súd prvej inštancie v podstate vyžadoval, aby dohoda v zmluve o úvere obsahovala nakopírované znenie zákona v znení ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ. Poukaz na stanovisko vnútroštátnej komisie okresný súd uviedol len vo všeobecnosti, nepoukázal na žiadne konkrétne stanovisko s jeho špecifikáciou na základe čísla, dátumu tohto stanoviska, ale len všeobecne konštatoval, že takéto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa ust. § 53 ods. 1 OZ. Prvoinštančný súd len poukázal na toto ustanovenie, ale zároveň vôbec nedefinoval v čom má spočívať uvedená nerovnováha, ktorá má spôsobovať neplatnosť dohody na možnosti zosplatenia. Žalobca predpokladá, že súd chcel tvrdiť, že nestačí, že sa zmluvné strany dohodli na možnosti zosplatiť úver, musia sa výslovne dohodnúť na všetkom, čo vyžaduje pre platné zosplatenie OZ, teda na počte omeškaných splátok, ako aj na tom, že spotrebiteľ bude na túto možnosť upozornený. Tento výklad považuje žalobca za absolútne nesúladný so zákonom, keďže ten nikde neustanovuje náležitosti takejto dohody, teda že musí obsahovať aj povinnosť veriteľa upozorniť na možnosť zosplatenia. Povinnosť upozorniť spotrebiteľa vyplýva zo samotného zákona, pričom ide o kogentné ustanovenie, ktoré veriteľ za účelom platného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti musí dodržať, preto je ďalšia dohoda o skutočnostiach v zmysle § 53 ods. 9 OZ nadbytočná. Žalobca sa tak nestotožňuje s odôvodnením okresného súdu, v zmysle ktorého by dohoda na možnosti zosplatiť úver mala predstavovať podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a zároveň žalobca poukazuje na zvyšok znenia ustanovenia § 53 ods. 1 OZ, ktoré súd opomenul, v zmysle ktorého nejde o neprijateľné zmluvné podmienky, ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Dohoda na možnosti zosplatiť úver, ktorú umožňuje samotné znenie zákona pritom jednoznačne predstavuje podmienku týkajúcu sa hlavného predmetu plnenia, preto nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Podľa žalobcu sa jeho právny predchodca so žalovaným platne dohodol na možnosti požiadať o zaplatenie celej dlžnej sumy v prípade omeškania s plnením splátok v súlade so zákonom, postupca postupoval v úplnom súlade s dohodnutými podmienkami, teda v rámci svojich oprávnení, o ktorých žalovaný, spotrebiteľ, vedel. V zmysle v zmluve dohodnutých podmienok bol jeho právny predchodca oprávnený vyžadovať úhradu celej dlžnej sumy, pričom svoje oprávnenia tak nijakým spôsobom neprekračoval, postupca konal len v rámci svojich možností a oprávnení s poukazom aj na ochranu jeho vlastných záujmov, ktoré súd vôbec nezobral do úvahy a bezpodmienečne sa rozhodol zaoberať len ochranou záujmov spotrebiteľa. Žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 53/2021 z 28.03.2023. Napadnuté rozhodnutie sa tak nejaví ako predvídateľné a ani spravodlivé, čo žalobca považuje za hrubý zásah do práva na spravodlivý proces a zároveň má za to, že súd vec nesprávne právne posúdil a už len z vyššie uvedených dôvodov napadnuté rozhodnutie vyžaduje revíziu zo strany odvolacieho súdu.

11. Žalobca sa nestotožňuje s právnym záverom súdu ohľadom toho, že vyhlásenie okamžitej splatnosti zo dňa 12.12.2019 je ako právny úkon nejasný a neurčitý, čo má za následok neplatnosť celého takéhoto právneho úkonu. Dôvodom je, že v tomto podaní nie je špecifikovaná konkrétna splátka, ktorou sa žalovaný dostal do omeškania, a pre ktorú sa vyhlasuje mimoriadnu splatnosť. Súd prvej inštancie na podklade uvedeného mal za to, že nemôže konštatovať zákonné splnenie podmienok pre zosplatenie spotrebiteľského úveru v zmysle § 565 OZ. Zo zákonných ustanovení vyplýva, že na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti je potrebné, aby: 1. bola táto možnosť dohodnutá (bez akýchkoľvek zákonných náležitostí tejto dohody), 2. bol dlžník v omeškaní aspoň tri mesačné splátky, 3. bol dlžník

na možnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti veriteľom upozornený v lehote nie kratšej ako 15 dní pred uplatnením tohto práva – pričom veriteľ v oznámení o zosplatnení nie je povinný špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa dlžník omeškal – a teda pre ktorú splátku k zosplatneniu došlo. Žalobca zastáva názor, že zo strany veriteľa nedošlo pri uplatnení práva podľa ust. § 565 OZ k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti. V konaní bolo riadne preukázané, že možnosť zosplatnenia úveru bola medzi postupcom a žalovaným dohodnutá. Žalovaný bol preukázané v omeškaní so zaplatením splátok aspoň tri mesiace, pričom bolo zároveň preukázané, že postupca upozornil žalovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva v zmysle ust. § 565 OZ (podaním zo dňa 15.11.2019). Žalobca má za to, že je zrejmé, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 12.12.2019 – toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 565 OZ a v súlade s aktuálnou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenia sp. zn. 5Cdo/224/2021 z 30.11.2022, sp. zn. 4Cdo/132/2021 z 15.12.2022, sp. zn. 7Cdo/26/2023 z 29.11.2023, zn. 6Cdo/87/2023 z 31.5.2023, sp. zn. 1Cdo/148/2022 z 12.7.2023) pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 3.9.2019 (t. j. splátky, ktorá vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru predchádzala po dobu troch mesiacov a pre ktorej nezaplatenie mohol ako jedinej vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru) a zároveň toto svoje právo uplatnil v súlade s ust. § 53 ods. 9 OZ po omeškaní spotrebiteľa (žalovaného) s platením splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace, pričom spotrebiteľ (žalovaný) bol nesporne na toto oprávnenie veriteľa upozornený (podaním zo dňa 15.11.2019). Špecifikácia splátky, pre ktorú došlo k zosplatneniu by bola, prihliadnuc na vyššie citované rozhodnutia Najvyššieho súdu navyše nadbytočná, keďže z aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu jasne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky a teda veriteľ si nemôže „vybrať“ pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje. V žiadnom prípade sa nemožno stotožniť s právnym názorom súdu, v zmysle ktorého je potrebné vo výzvach, resp. v zosplatnení uvádzať (špecifikovať), s ktorou konkrétnou splátkou sa dostal žalovaný do omeškania, inak je takýto jednostranný právny úkon nezrozumiteľný a neurčitý, nakoľko to nevyplýva zo žiadneho právneho predpisu. Žalobca poukázal najmä na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/123/2022 z 30.1.2024 a na to, že žiadne zákonné ustanovenie v žiadnom prípade neudáva postupcovú povinnosť v oznámení o zosplatnení (ani v žiadnej inej výzve) špecifikovať, s ktorou konkrétnou splátkou sa žalovaný omeškal. Takáto povinnosť veriteľa nielen že zo žiadneho zákona nevyplýva, ale je aj absurdná, nakoľko žalovaný ako spotrebiteľ, ktorý uzatvoril predmetnú zmluvu, čerpal poskytnuté finančné prostriedky a svoje záväzky sa zaviazal splácať, objektívne musí mať vedomosť o tom, koľko a kedy na poskytnutý úver uhradil a teda ktorá splátka je tá, s ktorou sa omeškal, prípadne kedy a koľko mal uhradiť a neuhradil (nakoľko tieto informácie vyplývajú zo samotnej zmluvy). Záver, ktorý prezentuje okresný súd ukladá veriteľom povinnosť, ktorú nie je možné zo znenia ust. § 53 ods. 9 OZ, ako ani z ust. § 565 OZ vyvodit'. Z ust. § 565 OZ jasne vyplýva, že ak dôjde k nesplneniu niektorej z dohodnutých splátok je veriteľ oprávnený žiadať pre nesplnenie niektorej splátky zaplatenie celej pohľadávky (za predpokladu, že zmluvné strany si toto právo dojednali, k čomu v spotrebiteľských sporoch pristupujú navyše aj ďalšie zákonodarcom stanovené podmienky a to 3 mesačné omeškanie spotrebiteľa a upozornenie na možnosť uplatnenia tohto práva) - avšak bez povinnosti špecifikácie, s ktorou konkrétnou splátkou bol žalovaný v omeškaní). Určenie, pre nezaplatenie ktorej konkrétne určenej splátky nastalo zosplatnenie dlhu, je právnym posúdením, t.j. výhradne na posúdení súdu a žalobca nemá povinnosť vec právne kvalifikovať, ale len skutkovo vymedziť, čo napokon aj bezpochyby urobil. Závery súdu sú tak v priamom rozpore s procesným kódexom a napokon aj vykonaným dokazovaním v konaní. Žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 196/2009 z 22.9.2010. K tvrdeniu okresného súdu o neurčitosti zosplatnenia, a teda jeho klasifikácie ako neplatného právneho úkonu ohľadom toho, že obsahom tejto písomnosti má byť špecifikovaná konkrétna omeškaná splátka, poukázal aj na aktuálnu rozhodovaciu prax vyšších súdnych autorít, z ktorých citoval (rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27CoCsp/1/2024 z 30.1.2024, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 11.1.2024 sp. zn. 26CoCsp/1/2023, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoCsp/7/2023 z 24.10.2023, uznesenie Krajského súdu v Nitre sp. zn. 12CoCsp/39/2022 z 31.8.2023, uznesenie Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3CoCsp/1/2022 z 30.3.2023). Odvolávajúci sa na doslovné znenie rozhodnutia súdov vyššej inštancie, žalobca zhodne zastáva právny názor, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v predmetných písomnostiach konkrétne ktorá splátka je považovaná za omeškanú, resp. ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala. Uvedené sa nedá ani len vyvodit' jazykovým a gramatickým výkladom. Žalobcovi preto vôbec nie je zrejmé, z akých zákonných ustanovení si okresný súd túto „domnelú povinnosť“ vytvoril. Žalobca zastáva názor, že okresný súd výklad vyššie uvedených ustanovení poňal až priveľmi extenzívne, resp. ich prakticky novelizoval, čo však do jeho právomoci nepatrí. Postup súdu, ktorým si súd „upravil“ zákonné ustanovenie § 565 OZ a nad rámec zákona „upravuje“, že oznámenie o zosplatnení musí obsahovať presnú špecifikáciu

omeškanej splátky, s ktorou sa dlžník dostal do omeškania, a teda ktorá vyvolala zosplatnenie, je v priamom rozpore s ústavným princípom trojdelenia moci, na základe ktorého právomoc meniť zákony prináleží moci zákonodárnej (nie moci súdnej). Takáto špecifikácia splátky by bola navyše nadbytočná, keďže z aktuálnej rozhodovacej praxe Najvyššieho súdu jasne vyplýva, že vždy môže ísť len o splnenie jednej konkrétnej vymedzenej splátky a teda veriteľ si nemôže „vybrať“ pre nesplnenie ktorej splátky toto právo uplatňuje. Žaloba zastáva názor, že zo strany veriteľa nedošlo k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti, v dôsledku čoho nemožno súhlasiť so závermi súdu prvej inštancie, ohľadom toho, že by uplatnenie práva podľa ust. § 565 OZ malo byť neplatným právnym úkonom.

12. Žalobca poukázal aj na skutočnosť, že v konaní bolo podľa jeho názoru celkom nesporne preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky, ktoré mu ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB ukladá. V súvislosti s podmienkami vyžadovanými uvedeným ustanovením žalobca poukazuje na to, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo v konaní preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzývaný na úhradu omeškaných splátok, a to: 1/ výzvou zo dňa 15.11.2019, ktorou právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného na možnosť zosplatnenia úveru, žalovanému bola táto výzva doručená dňa 22.11.2019, 2/ výzvou zo dňa 12.12.2019, ktorou právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, žalovanému bola doručená dňa 16.12.2019. Na základe uvedeného považuje žalobca za nesporné, že v konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky napriek písomnej výzve banky v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a teda bolo preukázané, že zo strany právneho predchodcu žalobcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB. Konajúci súd ust. § 92 ods. 8 ZoB nesprávne vyložil, ak uviedol, že výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť vyhlásenie predčasnej splatnosti a že v prípade, že by ho súd chcel akceptovať ako výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB, vyhlásenie by muselo obsahovať špecifikáciu časti pohľadávky, no v tomto prípade oznámenie vyzýva na úhradu celého dlhu. Nie je zrejmé, na základe čoho dospel okresný súd ku takémuto výkladu predmetného ustanovenia. Uvedené sa nedá ani len vyvodiť jazykovým a gramatickým výkladom. Okresný súd výklad vyššie uvedeného ustanovenia poňal až priveľmi extenzívne, resp. ho prakticky novelizoval, čo však do jeho právomoci nepatrí. Žalobca v konaní tvrdil a tvrdí, že žalovaný bol v čase postúpenia pohľadávky v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi po dobu dlhšiu ako 90 kalendárnych dní. Napadnuté rozhodnutie však nezohľadňuje judikatúru najvyšších súdnych autorít, pokiaľ ide o obsahové náležitosti výzvy podľa § 92 ods. 8 ZoB, ako aj, či výzvou podľa § 92 ods. 8 ZoB možno rozumieť podanie, ktorým veriteľ vyhlasuje splatnosť pohľadávky. Aktuálna rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR (sp. zn. 8Cdo/169/2020) pripúšťa, aby za výzvu na plnenie podľa § 92 ods. 8 ZoB bolo možné považovať aj výpoveď zmluvy (vyhlásenie mimoriadnej splatnosti), avšak iba za súčasnej podmienky, že jeho obsahom je výzva dlžníkovi na zaplatenie. Z uvedeného vyplýva, že akúkoľvek výzvu nemožno automaticky stotožňovať s písomnou výzvou banky podľa § 92 ods. 8 ZoB, pretože relevantným bude obsah predmetnej výzvy. Uvedený právny záver plne korešponduje s autonómiou vôle v súkromnoprávných vzťahoch, kedy nič nebráni subjektu práva spísať viacero právnych úkonov do jednej listiny. Žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/165/2022 z 27.9.2023, uznesenia Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5CoCsp/11/2023 z 18.10.2023, Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 17CoCsp/47/2022 z 28.9.2023, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 11CoCsp/13/2022 z 17.8.2022. Zdôraznil, že preukázal doručenie výzvy zo dňa 15.11.2019, výzvy „Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 12.12.2019. Jedná sa o kvalifikované výzvy banky žalovanému v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, obsahom ktorých bola výzva postupcu, aby žalovaný uhradil dlžnú sumu. Žalobcovi preto nie je zrejmé, z akého dôvodu uvedené výzvy postupcu nestačia a súd si vytvára vlastné podmienky, nakoľko ust. § 92 ods. 8 ZoB pojednáva len o písomnej výzve banky (bez akýchkoľvek osobitých náležitostí) voči svojmu klientovi, t. j. výzve banky k úhrade omeškaných splátok úveru, resp. akejkolvek časti peňažného záväzku klienta, ktorá môže byť vykonaná kedykoľvek za trvania omeškania dlžníka. V zmysle ust. § 92 ods. 8 ZoB postačuje na účinné postúpenie pohľadávky kumulatívne splnenie 2 zákonných podmienok a to vyzvať dlžníka na splnenie čo i len časti jeho peňažného záväzku a omeškanie dlžníka so splnením čo i len časti peňažného záväzku nepretržite dlhšie ako 90 dní. Žalobca poukázal na nález Ústavného súdu SR sp. zn. PL. ÚS 11/2016 zo 7.2.2018, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27.5.2020, sp. zn. 4Cdo 9/2017, nález Ústavného súdu SR z 22.6.2017 sp. zn. II. ÚS 796/2016-65. V súvislosti s vyššie uvedeným je potom nesprávny aj právny záver súdu o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko došlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti postupcom a pohľadávka bola riadne a zákonne postúpená. Zo strany postupcu nedošlo k porušeniu ust. § 92 ods. 8 ZoB a pohľadávku

postupca postúpil po vyhlásení úveru za predčasne splatný (podaním zo dňa 12.12.2019) po omeškaní žalovaného so splnením jeho záväzku nepretržite pod dobu podstatne dlhšiu ako 90 dní, pričom bol jasne a zrozumiteľne vyzvaný na úhradu dlžnej sumy. Žalobca má za to, že v konaní preukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu a súd vec nesprávne právne posúdil a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, pokiaľ dospel k záveru o opaku a žalobu zamietol.

13. Žalovaný odvolanie nepodal, k odvolaniu žalobcu sa vyjadril tak, že navrhuje napadnutý rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť. Nesúhlasí s tvrdením žalobcu, ktorým namieta rozhodnutie súdu v časti neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého úveru a následného postúpenia pohľadávky na tretiu osobu. K zosplateniu celého úveru sa žalovaný vyjadril vo svojom Doplnení dokazovania zo dňa 5.2.2024 tak, že právo na predčasné zosplatenie môže veriteľ uplatniť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, po predchádzajúcom upozornení spotrebiteľa a po uplynutí 15-dňovej lehoty od upozornenia. Zároveň však musí byť dodržaná aj podmienka ustanovená v § 565 veta druhá OZ, a to, že právo na predčasné zosplatenie môže veriteľ uplatniť na, neskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. V kontexte ustanovenia § 53 ods. 9 OZ potom v spotrebiteľských právnych vzťahoch platí, že zosplatiť dlh je možné, ak sú splnené zároveň nasledujúce podmienky: 1. možnosť zosplatenia bola zmluvne dohodnutá (§ 565 veta prvá OZ), 2. uplynula najmenej trojmesačná lehota omeškania so zaplatením splátky (§ 53 ods. 9 OZ), 3. dodávateľ spotrebiteľa upozornil na uplatnenie práva na zosplatenie (§ 53 ods. 9 OZ), 4. uplynula lehota 15 dní od upozornenia spotrebiteľa (§ 53 ods. 9 OZ), 5. nedošlo k splatnosti nasledujúcej splátky po splnení uvedených podmienok pre zosplatenie (§ 565 veta druhá OZ). Tzv. „Posledná výzva pred zosplatením“ celého úveru adresovaná pôvodným veriteľom žalovanému je zo dňa 27.12.2018, v ktorej je určená 15-dňová lehota na splatenie dlžnej čiastky vo výške 502,41 eur po doručení tejto výzvy. Výzva bola žalovanému doručená dňa 7.1.2019 + 15 dní = t.j. splatnosť dlžnej čiastky bola dňa 22.1.2019. Vyhlásenie úveru za predčasne splatný /čiže zosplatenie úveru/ je zo dňa 12.12.2019 so splatnosťou 10 dní od doručenia tohto vyhlásenia. Vzhľadom k tomu, že od vyhotovenia predmetnej Výzvy resp. splatnosti dlžnej čiastky /t.j. 22.1.2019/ po zosplatenie celého úveru uplynula doba viac ako 10 mesiacov a vzhľadom k mesačnej periodicite splátok, t.j. k 3. dňu v mesiaci je dôvodné predpokladať, že k zosplateniu nedošlo do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky po uplynutí 15-dňovej lehoty po doručení upozornenia, preto zosplatenie možno považovať za neplatné vrátane postúpenia pohľadávky /živého úveru/, na základe čoho zároveň žalovaný namietal aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu. Následnú Výzvu pred zosplatením celého úveru zo dňa 15.11.2019 so splatnosťou dlžnej čiastky vo výške 1 380,83 eur do 15 dní od jej doručenia možno považovať za nekalú obchodnú praxiu pôvodného veriteľa pred zosplatením celého úveru ako aj za konanie v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko k uvedenému dátumu bol žalovaný v omeškaní so splácaním mesačných splátok o celkovom počte 18, čo uviedol i vo svojom odvolaní proti rozsudku zo dňa 12.7.2022. Zároveň žalovaný upozornil na tú skutočnosť, že v prípade viacerých po sebe nasledujúcich splátok nemožno pripustiť stav, aby veriteľ svojou pasivitou pri dlhodobom nesplácaní úveru predlžoval premlčaciu dobu v dôsledku nevyužitia svojho oprávnenia zosplatiť úver a neúmerne navyšoval dlh vo forme predovšetkým zmluvných úrokov za obdobie od mesiaca október 2017 do vyhlásenia splatnosti celého dlhu t.j. do mesiaca december 2019 vrátane, ako aj úrokov z omeškania a poplatkov, čo možno považovať za výkon práv v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti žalovaný zároveň vzniesol námietku premlčania, nakoľko podľa Platobnej histórie predloženej žalobcom bol v omeškaní s úhradami splátok splatnými v mesiacoch: máj, august, september a október 2017. Veriteľ sa mohol domáhať po prvý raz svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí 3-mesačnej doby plynúcej od omeškania so splnením splátky. V danom prípade ide o omeškané splátky v mesiacoch: máj, august, september a október 2017. V prípade akceptácie omeškanej splátky v mesiaci október 2017, pôvodný veriteľ si mohol uplatniť právo prvý raz v mesiaci február 2018, čo neučinil. Žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie pohľadávky na súde až dňa 20.5.2021, čím svojou pasivitou pri dlhodobom nesplácaní úveru predlžoval premlčaciu dobu v neprospech žalovaného. Podľa ustátej súdnej praxe posúdenie premlčania uplatneného nároku je potrebné považovať za prioritné. Pri aplikácii ust. § 103 vety druhej OZ pri zosplatení úveru začína plynúť premlčacia doba nie od omeškania celej zosplatennej pohľadávky a teda nie od momentu účinnosti zosplatenia, ale od omeškania splátky, pre ktorú došlo k zosplateniu, keďže tak je to zreteľne uvedené v zákone. Malo by ísť o prvú omeškanú splátku, ktorá nebola uhradená, čo je logický dôsledok zásady upravenej v § 101 OZ spočívajúcej v tom, že relevantné je posúdenie toho, kedy sa právo mohlo vykonať prvýkrát. Zároveň žalovaný poukázal na neurčitost' Vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celého úveru pre neuvedenie splátky, pre ktorú pôvodný veriteľ takéto vyhlásenie učinil, z dôvodu ktorého je možné takýto právny úkon považovať za neplatný. Žalovaný poukázal na rozsudok Krajského súdu

Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021, rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 15CoCsp/28/2022, rozsudok Okresného súdu Svidník sp. zn. 1Csp/10/2022, rozsudok Krajského súdu Trnava zo sp. zn. 32CoCsp/6/2023. Ustanovenie § 53 ods. 9 OZ pred zosplatnením úveru vyžaduje výzvu veriteľa adresovanú a preukázateľne doručovanú dlžníkovi s upozornením na aktuálny dlh a s výslovným upozornením na možnosť veriteľa požadovať zaplatenie celého zvyšku dlhu naraz z dôvodu neplnenia si povinnosti dlžníka. Predmetná výzva potom pre jej platnosť musí byť dostatočne určitá, tzn. musí z nej byť zrejmé, pre nezaplatenie ktorej splátky má následne dôjsť k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, ktorým vyhlásením bude veriteľ požadovať zaplatenie celej pohľadávky. Vo výzvach zo dňa 27.12.2018 a 15.11.2019 zaslané pôvodným veriteľom žalovanému jednoznačne absentuje počet splátok v omeškaní pôvodný veriteľ uvádza len: „viac ako tri splátky“ a uvedenie splátky, pre ktorú požaduje veriteľ predčasné splatenie úveru. Žalovaný poukázal na Stanovisko Odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska č. 2/2022 z 5.12.2022 k niektorým otázkam týkajúcim sa vymáhania pohľadávok z úverov pre spotrebiteľov. Ako nekalú obchodnú praktiku používanú v procese vymáhania pohľadávok od spotrebiteľov NBS môže vyhodnotiť okrem iného napríklad: zasielanie písomných výziev /upomienok, ktoré nemajú náležitý obsah, t.j.: identifikácia úverovej zmluvy (napr. názov, číslo a dátum uzatvorenia zmluvy), informácia o tom, že sa spotrebiteľ dostal do omeškania, dlžná suma s rozpisom jednotlivých častí dlhu, z ktorých je zložený (suma istiny, sumy jednotlivých častí príslušenstva, t. j. úroku, úroku z omeškania, poplatku z omeškania, suma nákladov vymáhania, sumy jednotlivých nárokov na prípadné ďalšie plnenia). Vo výzvach zo dňa 27.12.2018 a 15.11.2019 zaslané pôvodným veriteľom žalovanému jednoznačne absentuje rozpis jednotlivých častí dlhu, z ktorých je zložený.

14. Žalobca k odvolaniu žalovaného uviedol, že Najvyšší súd SR nedávno rozhodol o obdobnej právnej otázke, ktorá je predmetom, resp. dôvodom podania odvolania v tomto konaní a to v uznesení sp. zn. 1Cdo/154/2022 z 27.2.2024, obdobne ako v uznesení z 27.9.2023 sp. zn. 9Cdo/165/2022. Na podporu svojich tvrdení, že vyhlásiť mimoriadnu splatnosť v určitom časovom období je právom veriteľa a nie povinnosťou žalobca poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 9Cdo/245/2022 z 26.3.2024.

15. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – zároveň stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase ich podania pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (v § 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, keďže rozsudok je vecne správny, preto postupom podľa § 387 CSP tento potvrdil.

16. V predmetnom spore súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol rozsudkom č. k. 9Csp/51/2021-151 zo dňa 29.6.2022, ktorým výrokom I. uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 4.314,50 eur, zmluvný úrok vo výške 1.086,58 eur, úrok z omeškania v sume 41,36 eur a úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.298,24 eur od 9.10.2020 do zaplatenia, mesačnými splátkami vo výške 150,- eur, splatné vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca s tým, že v prípade omeškania s plnením jednej splátky, stáva sa zročným celý dlh, II. výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

17. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací uznesením č. k. 10CoCsp/91/2022-200 zo dňa 31.10.2023 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení uviedol, že povinnosťou súdu prvej inštancie bude posúdiť a vyhodnotiť obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (osobitne údaj o RPMN a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť podľa § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ v spojení so sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ a § 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ), tiež skutočnosť, či a k akej dohode ohľadom splatnosti celého zostatku dlhu došlo medzi zmluvnými stranami (aký je obsah tejto dohody). V prípade dohody o práve veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (dohoda o strate výhody splátok podľa § 565 OZ), k splatnosti celej pohľadávky dochádza na základe doručenia

žiadosti na zaplatenie celej pohľadávky. Pre splatnosť celej pohľadávky nie je významné, kedy veriteľ mohol dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky požiadať, ale či a kedy tak urobil (inak by mal voči dlžníkovi naďalej nárok len na dohodnuté splátky). Súd prvej inštancie preskúma a vyhodnotí zmluvnú podmienku predčasného splatenia dlhu v rámci obligatórneho prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách (§ 53 OZ), či nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa alebo sa odchyľuje od ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa. Pristúpi i k hodnoteniu dokazovania v súvislosti s naplnením zákonom stanovených podmienok (v prípade dohody) podľa § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ.

18. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu vymedzeným rozsahom a dôvodmi odvolania žalobcu bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vo veci správne, ak I. výrokom žalobu zamietol (zaplatenie sumy 4.314,50 eur, zmluvného úroku vo výške 1.086,58 eur, úroku z omeškania vo výške 41,36 eur a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.298,24 eur od 9.10.2020 do zaplatenia), II. výrokom priznal žalovanému nárok voči žalobcovi na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu.

19. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku a pretože odvolací súd zároveň zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci samej, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie dopĺňa iba nasledovné:

20. Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 9.10.2014 bola uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu OTP Banka Slovensko, a.s. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom Zmluva o OTP refinanc exprese č. 224/2002/14SU, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 5.900 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných anuitných splátkach vo výške 74,40 eur (posledná splátka č. 119 vo výške 73,60 eur) so splatnosťou prvej splátky dňa 3.12.2014, splatnosťou ďalších splátok 3. deň v mesiaci a konečnou splatnosťou úveru dňa 3.10.2024. V zmluve o úvere bola dojednaná úroková sadzba vo výške 8,77 % p.a., RPMN 9,32 %, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť vo výške 8.897,36 eur, priemerná hodnota RPMN 23,81 %, predpokladaná doba trvania zmluvy 121 mesiacov. Dlžník sa zaviazal úver použiť na dohodnutý účel, ktorým bolo splatenie úveru. Podľa článku VII. bod 1. zmluvy o úvere, za podstatné porušenie zmluvných povinností dlžníka sa považuje a) ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Podľa bodu 2. tohto článku pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená e) vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti. V článku IX. bod 2. zmluvy o úvere dlžník vyhlásil, že pred podpisom tejto zmluvy sa oboznámil s VOP banky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy o úvere a súhlasí s nimi. K zmluve o úvere boli na samostatnom tlačive dlžníkovi poskytnuté štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere a informácia o ročnej percentuálnej miere nákladov (9,32 %) a priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov (16,81 %). Žalovaný svojím podpisom potvrdil prevzatie tlačív s uvedenými informáciami dňa 9.10.2014. Vo VOP je oprávnenie banky vyhlásiť úver za predčasne splatný upravené v Článku XI. tak, že v zmysle bodu 1. tohto článku písm. a) za podstatné porušenie zmluvných povinností klienta sa považuje ak klient neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti, na základe čoho je banka oprávnená podľa bodu 2. tohto článku písm. e) vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný vrátane úrokov a poplatkov jednorazovo pred termínom splatnosti, písm. j) postúpiť pohľadávku voči klientovi tretej osobe. Podľa okamžitého (priebežného) výpisu z účtu žalovaného žalovaný úver čerpal dňa 3.11.2014 v plnej výške 5.900,- eur. V tento mesiac dňa 3.12.2014 uhradil 104,58 eur, z čoho na úrok bola započítaná suma 73,30 eur. V roku 2015 vykonal kreditné operácie v celkovej výške 393,70 eur, splátky uhrádzal pravidelne 3. deň v mesiaci do júla 2015, od splátky splatnej v auguste 2015 sa dostával do omeškania, s úhradou splátok pravidelne meškal aj po zvyšok doby splácania úveru. Posledné úhrady žalovaného sú evidované v roku 2020, a to 5 splátok vždy vo výške 20 eur, posledná úhrada bola vykonaná dňa 21.7.2020. Právny predchodca žalobcu listom zo dňa 27.12.2018 - Posledná výzva pred zosplatením oznámil žalovanému, že mešká so splácaním úveru viac ako tri mesiace, preto ho banka žiada o úhradu dlžnej čiastky, ktorá je k 26.12.2018 vo výške 502,41 eur najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Žalovaný výzvu prevzal dňa 7.1.2019. Ďalšou poslednou výzvou pred zosplatením zo dňa 15.11.2019 banka oznámila žalovanému,

že nakoľko mešká so splácaním úveru viac ako 3 splátky, žiada o uhradenie dlžnej čiastky, ktorá je k 14.11.2019 vo výške 1.380,83 eur najneskôr do 15 dní od doručenia výzvy. Banka zároveň dlžníka upozornila v zmysle § 53 ods. 9 OZ, že v prípade nevyrovnania záväzkov vyhlási úver za predčasne splatný. Výzva bola žalovanému doručená dňa 22.11.2019. Listom zo dňa 12.12.2019 banka vyhlásila predčasnú splatnosť celého úveru s tým, že účinnosť zosplatenia nastáva 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy a oznámila dlžníkovi, že v deň účinnosti bude povinný zaplatiť celý svoj záväzok vyplývajúci zo zmluvy o úvere, ktorý k 11.12.2019 predstavuje sumu 5.132,42 eur, pozostávajúcu z istiny 4.398,24 eur, úrokov 711,39 eur, úrokov z omeškania 6,53 eur a poplatkov vo výške 16,26 eur, spolu s úrokmi a úrokmi z omeškania počítanými zo zostatku istiny od 11.12.2019 do zaplattenia. V opačnom prípade banka využije všetky práva, ktoré jej vyplývajú zo zmluvy, vrátane jej postúpenia na inú osobu. Vo vyhlásení predčasnej splatnosti úveru nie je uvedené, pre ktorú dlžnú splátku pristúpila banka k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásenie bolo žalovanému doručené na adresu A. C. XXX do vlastných rúk dňa 16.12.2019. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 8.10.2020 postúpila banka ako postupca svoju pohľadávku voči žalovanému na žalobcu ako postupníka. Listom zo dňa 14.10.2020 banka oznámila žalovanému, že dňa 8.10.2020 bola uzatvorená Zmluva o postúpení pohľadávok s postupníkom EOS KSI Slovensko, s.r.o., na základe ktorej banka ku dňu 13.10.2020 postúpila svoju pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere na postupníka. Pohľadávka bola ku dňu postúpenia vo výške 5.442,44 eur. Banka žalovanému oznámila, že dňom doručenia tohto oznámenia je možné pohľadávku uhradiť výlučne plnením postupníkovi.

21. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

22. Súd prvej inštancie správne posúdil zmluvu o úvere ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovenia § 52 a nasl. OZ, nakoľko banka konala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti ako dodávateľ a žalovaný mal postavenie spotrebiteľa, keď pri uzatváraní a plnení zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, z ktorého dôvodu je na daný vzťah potrebné aplikovať všetky ustanovenia týkajúce sa ochrany spotrebiteľa. Odvolací súd dodáva, že predmetnú zmluvu je zároveň potrebné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa ZoSÚ, ktorý zákon súd prvej inštancie aj aplikoval. Spotrebiteľský charakter právneho vzťahu a charakter zmluvy ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere nenamietal ani samotný odvolateľ.

23. Podľa § 37 ods. 1 OZ právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

24. Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Podľa § 53 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 5, ods. 9 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (ods. 1). Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah (ods. 2). Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (ods. 3). Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (5). Ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplattením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (ods. 9).

26. Podľa § 524 ods. 1, ods. 2 OZ veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

27. Podľa § 525 ods. 1, ods. 2 OZ postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo dohode s dlžníkom.

28. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29. Podľa § 92 ods. 8 ZoB v znení ku dňu postúpenia pohľadávky ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu 87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. 87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

30. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

31. V prejednávanej veci súd prvej inštancie správne pristúpil najprv k posudzovaniu aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Jednou z prvých otázok, ktoré rieši súd v civilnom sporovom konaní, je otázka, či ten, kto podal žalobu, je v spore aktívne legitimovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva, v rámci ktorého je jedna zo strán sporu nositeľkou určitého hmotnoprávneho oprávnenia (je aktívne legitimovaná) a na druhej strane sporu spočíva určitá hmotnoprávna povinnosť (je pasívne legitimovaná). Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie vždy k zamietnutiu žaloby meritórnym rozhodnutím. Otázkou, kto je v tom-ktorom prípade aktívne a pasívne vecne legitimovaný, musí súd riešiť vždy skôr než pristúpi k riešeniu otázky existencie alebo neexistencie nároku. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo strán sporu nenamieta.

32. Vecná legitímácia vyplýva z hmotného práva a má ju ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo/205/2009).

33. V danom prípade žalobca žiada od žalovaného zaplatiť pohľadávku, ktorej pôvodným veriteľom bola banka, ktorá svoju pohľadávku voči žalovanému ako spotrebiteľovi (vzniknutú zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý zosplatnila) bez jeho súhlasu postúpila na žalobcu, t. j. na nebankový subjekt.

34. Postup súdu prvej inštancie, v rámci ktorého preveroval, či banka bola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, bol správny a zároveň nevyhnutný pre ustálenie konečného záveru, či zmluva o postúpení pohľadávky je platná a či je žalobca v konaní aktívne vecne legitimovaný. V preskúmvanej veci súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na právnom názore, že žalobca v konaní nie je aktívne vecne legitimovaný z dôvodu, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná, nakoľko banka nebola oprávnená vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru, pretože dojednanie o možnosti banky ju vyhlásiť je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda neplatnou (lebo je formulované príliš široko a neprimerane sa odchyľuje od zákona) a zároveň vyhlásenie predčasnej splatnosti je pre neurčitosť (neuvedenie splátky, pre omeškanie ktorej došlo k tomuto vyhláseniu) neplatné.

35. Žalobca namietal, že súd prvej inštancie v podstate vyžadoval, aby dohoda v zmluve obsahovala v podstate nakopirované znenie ust. § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ. Poukaz na stanovisko vnútroštátnej komisie okresný súd uviedol len vo všeobecnosti, nepoukázal na žiadne konkrétne stanovisko s jeho špecifikáciou na základe čísla, dátumu tohto stanoviska, ale súd len všeobecne konštatoval, že takéto dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa podľa ust. § 53 ods. 1 OZ. Súd podľa žalobcu len poukázal na toto ustanovenie, ale zároveň vôbec nedefinoval v čom má spočívať uvedená nerovnováha, ktorá má spôsobovať neplatnosť dohody na možnosti zosplatnenia. Žalobca predpokladá, že svojím odôvodnením chcel súd tvrdiť, že nestačí, že sa zmluvné strany dohodli na možnosti zosplatniť úver, musia sa výslovne dohodnúť na všetkom, čo vyžaduje pre platné zosplatnenie OZ, teda na počte omeškaných splátok, ako aj na tom, že spotrebiteľ bude na túto možnosť upozornený. Tento výklad súdu považuje žalobca za absolútne nesúladiť so zákonom, keďže ten nikde neustanovuje náležitosti takejto dohody, teda že musí obsahovať aj povinnosť veriteľa upozorniť na možnosť zosplatnenia. Povinnosť upozorniť spotrebiteľa vyplýva zo samotného zákona, pričom ide o kogentné ustanovenie, ktoré veriteľ za účelom platného vyhlásenia mimoriadnej splatnosti musí dodržať, preto je ďalšia dohoda o skutočnostiach v zmysle § 53 ods. 9 OZ nadbytočná. Žalobca sa nestotožňuje s tým, že dohoda na možnosti zosplatniť úver by mala predstavovať podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a zároveň poukazuje na zvyšok znenia ustanovenia § 53 ods. 1 OZ, v zmysle ktorého nejde o neprijateľné zmluvné podmienky, ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne. Dohoda na možnosti zosplatniť úver, ktorú umožňuje samotné znenie zákona pritom jednoznačne predstavuje podmienku týkajúcu sa hlavného predmetu plnenia, preto nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Okresný súd sa zaoberal len ochranou záujmov spotrebiteľa. Napadnuté rozhodnutie sa nejaví predvídateľné ani spravodlivé a žalobca to považuje za hrubý zásah do práva na spravodlivý proces.

36. Podľa § 565 OZ veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky, pri nezaplatení niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté, prípadne v rozhodnutí určené. Uvedené ustanovenie je v prípade spotrebiteľských zmlúv modifikované ustanovením § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva, ktoré ustanovenie týmto sprísňuje podmienky zosplatnenia záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv. V prípade spotrebiteľských zmlúv súd vykonáva obligatórne prieskum, či uvedené zmluvné dojednanie (upravujúce právo na zosplatnenie celého úveru) nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda či sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku, a preto neplatnú zmluvnú podmienku (§ 53 OZ). V súlade s judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie má vnútroštátny súd pritom preveriť, či dôvod predčasného ukončenia splácania úveru je natoľko závažným, aby odôvodnil tak závažné následky pre spotrebiteľa ako je strata výhody splátok.

37. Podľa judikatúry Súdneho dvora Európskej únie pokiaľ ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa predčasného splatenia uvedenú v zmluvách z dôvodu neplnenia povinností zo strany dlžníka počas určitého obdobia, je úlohou vnútroštátneho súdu predovšetkým preveriť, či možnosť predajcu alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná, či sa táto možnosť priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné vo vzťahu k dobe splácania úveru a k jeho výške, či táto možnosť predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatňovaných v tejto oblasti, či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takéto podmienka

uplatní, umožnia aby odvrátil účinky takejto splatnosti úveru (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie Mohamed Azis C-415/11, bod 73).

38. Zmluvné podmienky, ktoré umožňujú vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru z dôvodov, ktoré sú formulované príliš široko, nejednoznačne a môžu byť zo strany veriteľa (banky) uplatnené svojvoľne, spôsobujú v zmysle § 53 ods. 1 OZ značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 23. apríla 2015 vo veci C-96/14 Jean-Claude van Hove proti CNP Assurances SA, požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok stanovená smernicou nemôže byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska. Naopak, keďže systém ochrany zavedený smernicou vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka transparentnosti sa musí chápať široko (porov. tiež rozhodnutie Kasler a Káslerneji Rabáji C-26/13, ako aj Matej C-143/13).

39. Z odseku 37 odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie považoval zmluvnú podmienku, na základe ktorej právny predchodca žalobcu pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru (článok VII., body 1. a 2. zmluvy), za neplatnú podľa § 53 ods. 5 OZ, nakoľko spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, keďže sa neprimerane v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ustanovenia § 53 ods. 9 OZ. Ďalej uviedol, že predmetná zmluvná podmienka upravuje len veľmi stroho, že „pri podstatnom porušení zmluvných povinností je banka oprávnená vyhlásiť úver (alebo jeho časť) za splatný ...“, t.j. môže tak urobiť aj bez splnenia podmienok upravených vyššie citovaným ustanovením OZ, ktorý vyžaduje naplnenie ďalších podmienok na platné zosplatenie úveru (uplynutie troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a upozornenie spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva). V bode 1. článku VII. zmluvy o úvere sú vymenované podstatné porušenia zmluvných povinností dlžníka, pričom za podstatné porušenie sa považuje napríklad, ak dlžník neuhradí svoje splatné peňažné záväzky v termíne ich splatnosti. Odvolací súd súhlasí s názorom okresného súdu, že dôvod predčasného ukončenia splácania úveru je v zmluve o úvere formulovaný príliš široko, pričom nezohľadňuje napríklad dĺžku omeškania so splácaním úveru a neupravuje ani upozornenie spotrebiteľa pred vyhlásením predčasnej splatnosti úveru (čím sa zároveň odchyľuje od ust. § 53 ods. 9 OZ), preto nemožno súhlasiť so žalobcom, že súd prvej inštancie nedefinoval v čom má spočívať uvedená nerovnováha, ktorá má spôsobovať neplatnosť dohody. Aj podľa odvolacieho súdu je nedostačujúce, ak sa zmluvné strany dohodnú na možnosti zosplatiť úver bez zohľadnenia podmienok upravených v § 53 ods. 9 OZ (teda bez dohody na počte omeškaných splátok, ako aj na tom, že spotrebiteľ bude na túto možnosť upozornený), pretože práve nezohľadnením týchto podmienok sa veriteľ odchyľuje od ust. § 53 ods. 9 OZ. Je pritom irelevantné, že uvedené ustanovenie je kogentným ustanovením. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa (§ 54 ods. 1 OZ) a už vôbec nie kogentných. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že zmluva je formulárová a článok VII., body 1. a 2. zmluvy kopírujúci čl. IX bod. 2 VOP nebol individuálne dojednaný a netýka sa hlavného predmetu plnenia (ako nesprávne tvrdil žalobca) a primeranosti ceny, preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Hlavným predmetom plnenia s poukazom na výklad smernice Rady 93/13/EHS sa myslí hlavný predmet zmluvy. Jedná sa o podstatné náležitosti daného typu zmluvy, bez dojednania ktorých by k uzavretiu zmluvy vôbec nedošlo, pričom dojednania týkajúce sa porušenia zmluvných povinností nie sú podstatnou náležitosťou zmluvy o úvere, preto sa na ne výnimka vylúčenia hlavného predmetu plnenia z právneho posúdenia neprijateľnosti nevzťahuje.

40. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na stanovisko Vnútroštátnej komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich, ktoré síce ako dôvodne namietal žalobca neoznačil číslom a dátumom tohto stanoviska, avšak na toto odkazoval už odvolací súd vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí, v ktorom uviedol, že Vnútroštátna komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich (prerokovanie neprijateľných zmluvných podmienok zo dňa 28. júna 2017 a 12. decembra 2017) dospela k záveru, že zmluvná podmienka, v ktorej si dodávateľ dojednal, pre prípad oneskorenia so splatením (nesplácanie pohľadávky riadne a včas), právo na zosplatenie celého úveru, spôsobuje v zmysle § 53 ods. 1 OZ značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, pretože sa neprimerane v jeho neprospech odchyľuje od ustanovenia § 53 ods. 9 OZ (ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 OZ najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil

spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva). Nepostačuje preto akékoľvek omeškanie spotrebiteľa s úhradou záväzku.

41. Značná nerovnováha v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa je podľa generálnej klauzuly založená aj vtedy, ak sa zmluvná podmienka v neprospech spotrebiteľa odchyľuje od ratio legis zmluvného ustanovenia, hoci aj dispozitívnej povahy vychádzajúc pritom z jednostrannej kogentnosti všetkých ustanovení zákona regulujúcich spotrebiteľské zmluvy. V tomto prípade ide o identifikáciu takých zmluvných podmienok, ktoré spochybnia garanciu zákonného režimu a účelu právnej úpravy v neprospech spotrebiteľa, sa od zákona odchyliť. Práve uvedené odchylenie sa od ratio legis zákona v neprospech spotrebiteľa zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. (Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. § 1 - 450. Komentár. 2. vydanie. Praha: C. H. Beck, 2019, 548 s.).

42. S poukazom na vyššie uvedené sa odvolací súd stotožňuje aj so záverom prvoinštančného súdu, že hoci veriteľ postupoval v zmysle zákonného ustanovenia, z dôvodu neplatnosti predmetnej zmluvnej podmienky, a teda absencie dohody účastníkov zmluvy o úvere v zmysle § 565 OZ, nedošlo k platnému vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru.

43. K námietke žalobcu, že v odseku 7 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia okresný súd najskôr uviedol, že došlo k dohode o možnosti žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky tak, ako to predpokladá ust. § 565 OZ a následne došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, avšak následne v odseku 37 odôvodnenia už toto zosplatenie považoval za neplatné a zároveň možnosť zosplatenia za chýbajúcu, resp. dohodnutú neplatne, čím spôsobil značnú zmatečnosť a nezrozumiteľnosť predmetného rozhodnutia, odvolací súd uvádza, že v odseku 7 odôvodnenia súd prvej inštancie len hodnotil zistený skutkový stav, konkrétne v ňom citoval články VII bod 1 a 2 zmluvy o úvere (tak ako ich uviedol aj žalobca v odvolaní), pričom v označenom odseku súd prvej inštancie neuviedol, že došlo k dohode o možnosti žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nezaplatenie niektorej splátky tak, ako to predpokladá ust. 565 OZ. Takáto veta ani veta s obdobným významom sa v uvedenom odseku nenachádza. Právnym posúdením dohody o možnosti zosplatiť úver sa okresný súd zaoberal v odseku 37 napadnutého rozhodnutia, avšak ani v tomto odseku súd prvej inštancie nekonštatoval, že by došlo k dohode o možnosti žiadať zaplatenie celej pohľadávky tak, ako to predpokladá § 565 OZ. Oba odseky sú zrozumiteľné a skutkové zistenia uvedené v jednom boli podrobené právnemu posúdeniu v druhom namietanom odseku, v ktorom súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru.

44. Žalobca vytykal okresnému súdu, že tento sa zaoberal len ochranou spotrebiteľa a napadnuté rozhodnutie sa nejaví predvídateľné ani spravodlivé a žalobca to považuje za hrubý zásah do práva na spravodlivý proces.

45. Odvolací súd poukazuje na ust. § 290 a nasl. CSP, ktoré upravujú spotrebiteľské spory, ktoré patria medzi spory s ochranou slabšej strany sporu. V prípade spotrebiteľských sporov je slabšou stranou sporu spotrebiteľ, nie dodávateľ. Obsahom princípu ochrany slabšej strany je nahraďiť formálnu rovnováhu, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhu, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (SDEÚ vo veci C-154/15, C-307/15 a C-308/15, Gutiérrez Naranjo a i.). V konaní bolo nesporné, že predmetný spor je sporom spotrebiteľským, že spotrebiteľom v danom prípade je žalovaný, preto súd prvej inštancie musel poskytnúť ochranu žalovanému ako spotrebiteľovi a uvedený postup preto nepredstavuje zásah do práva žalobcu na spravodlivý proces.

46. Žalobca v odvolaní nekonkretizoval, v čom videl nepredvídateľnosť napadnutého rozhodnutia, pričom túto námietku uviedol v odvolaní v časti, v ktorej napádal posúdenie dohody o možnosti zosplatiť úver. Keďže jednou z úloh, ktoré odvolací súd v uznesení č. k. 10CoCsp/91/2022-200 zo dňa 31.10.2023 (zrušujúcom prvý rozsudok súdu prvej inštancie), uložil súdu prvej inštancie, bolo posúdiť, či a k akej dohode ohľadom splatnosti celého zostatku dlhu došlo medzi zmluvnými stranami (aký je obsah tejto dohody), preskúmať a vyhodnotiť zmluvnú podmienku predčasného splatenia dlhu v rámci obligatórneho prieskumu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách (§ 53 OZ), či nespôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa alebo sa odchyľuje od ustanovení OZ, nemohol postup súdu prvej inštancie, ktorý plnil úlohy uložené mu odvolacím súdom a posudzoval dohodu o možnosti zosplatiť úver v napadnutom rozhodnutí, pre odvolateľa prekvapivý. To, že žalobca nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie o neplatnosti

uvedeného dojednaní nie je porušením práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04), ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

47. Žalobca v odvolaní nesúhlasil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že vyhlásenie okamžitej splatnosti zo dňa 12.12.2019 je ako právny úkon nejasný a neurčitý z dôvodu, že v ňom nie je špecifikovaná konkrétna splátka, ktorou sa žalovaný dostal do omeškania a pre ktorú sa vyhlasuje mimoriadna splatnosť, čo má za následok neplatnosť celého takéhoto právneho úkonu. Podľa žalobcu zo strany veriteľa nedošlo pri uplatnení práva podľa ust. § 565 OZ k porušeniu žiadnej zákonnej povinnosti. V konaní bolo riadne preukázané, že možnosť zosplatnenia úveru bola medzi postupcom a žalovaným dohodnutá, žalovaný bol preukázané v omeškaní so zaplatením splátok aspoň tri mesiace, pričom bolo zároveň preukázané, že postupca upozornil žalovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva v zmysle ust. § 565 OZ (podaním zo dňa 15.11.2019). Zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva povinnosť veriteľa uviesť v predmetných písomnostiach konkrétnu splátku, ktorá je považovaná za omeškanú, resp. ktorá splátka mimoriadnu splatnosť vyvolala. Spotrebiteľ, ktorý uzatvoril predmetnú zmluvu musí mať objektívne vedomosť o tom, ktorá splátka je tá, s ktorou sa omeškal, kedy a koľko mal uhradiť a neuhradil.

48. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Samotnú realizáciu splatnosti dlhu ustanovenie § 565 OZ podmieňuje žiadosťou veriteľa (nenastáva automaticky zo zákona). Nevyužitím práva veriteľa alebo márnym uplynutím lehoty na zaplatenie ďalšej splátky, resp. do jej účinného splnenia, nedochádza k splatnosti celého dlhu, ale platí naďalej pôvodné dojednanie o splátkach (nie sú dotknuté dôsledky omeškania s tou ktorou splátkou). Toto právo však veriteľ opäť získa, ak sa dlžník dostane do omeškania nezaplatením ďalšej splátky. Ak veriteľ riadne a včas svoje právo neuplatní, môže voči dlžníkovi požadovať naďalej len dohodnuté splátky.

49. Vo vzťahu k plneniu zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, je ustanovenie § 565 OZ o strate výhody splátok modifikované ustanovením § 53 ods. 9 OZ, podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. V citovanom ustanovení § 53 ods. 9 OZ sa spresňujú (a aj sprisňujú) podmienky zosplatnenia záväzkov zo spotrebiteľských zmlúv (akou je v zmysle ust. § 52 ods. 1 OZ aj predmetná zmluva o úvere) a podľa tejto úpravy dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z ust. § 565 OZ, t. j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky zo strany spotrebiteľa. Toto právo možno uplatniť iba za podmienky, že spotrebiteľ bol naň upozornený aspoň v lehote 15 dní.

50. Odvolací súd sa nestotožnil s námietkou žalobcu uvedenou v odseku 45, s ktorou sa správne, dostatočne a presvedčivo vysporiadal súd prvej inštancie v odseku 38 odôvodnenia napadnutého rozsudku, na ktoré odvolací súd odkazuje a na zvýraznenie správnosti dodáva nasledovné. Z obsahu spisu vyplýva, že v konaní nebolo sporné, že vo Vyhlásení úveru za predčasne splatný zo dňa 12.12.2019 právny predchodca žalobcu neuviedol, pre nezaplatenie ktorej splátky sa banka rozhodla vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Tomuto vyhláseniu predchádzali dve výzvy na úhradu dlžnej sumy, obe označené ako „Posledná výzva pred zosplatnením“, pričom jedna výzva bola zo dňa 27.12.2018 a druhá zo dňa 15.11.2019 a v oboch je uvedené, že žalovaný mešká so splácaním úveru viac ako tri splátky. Z okamžitého (priebežného) výpisu z účtu žalovaného vyplýva, že žalovaný od splátky splatnej v auguste 2015 sa dostával do omeškania a s úhradou splátok pravidelne meškal aj po zvyšok doby splácania úveru.

51. Presné špecifikovanie splátky, s ktorou je dlžník v omeškaní a pre nezaplatenie ktorej plánuje veriteľ pristúpiť k zosplatneniu úveru vo výzve pred zosplatnením, má pre spotrebiteľa veľký význam, pretože zaplatením tejto splátky (a žiadnej inej) v stanovenej lehote odvráti spotrebiteľ zosplatnenie úveru. Zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplýva, že v prípade neoznačenia tejto splátky veriteľom, je spotrebiteľ povinný sám si vyvodit', resp. vypočítať, pre nezaplatenie ktorej splátky chce alebo môže

veriteľ úver zosplatniť, najmä ak je spotrebiteľ v omeškaní s väčším počtom splátok a ak mu bolo zasielaných viac výziev na zaplatenie (ako v tu prejednávanom prípade).

52. Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.6.2024 uviedol, že: „Identifikácia splátky je potrebná z dôvodu identifikácie prvého dňa plynutia premlčacej doby, ale i pre potrebu vedomosti dlžníka o tom, zaplatením akej sumy zabráni zosplatneniu úveru (porovnaj rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/149/2021). Je to podstatná informácia najmä v situáciách, pokiaľ predtým došlo k čiastočnému plneniu a dlžná suma sa mohla kumulatívne tvoriť aj dlhšie, pričom ale neboli naplnené podmienky, kedy by mohol byť úver zosplatnený celý. Ak veriteľ oznámi iba dlžnú sumu s upozornením na možnosť zosplatnenia celého úveru, môže byť spotrebiteľ pomýlený a v dôsledku informačnej asymetrie môže byť poškodený“.

53. Omeškaná splátka teda musí byť presne označená nielen vo výzvach na zaplatenie dlžnej sumy pred zosplatnením, ale aj v samotnom vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, v opačnom prípade nie je možné overiť dodržanie zákonných lehôt a postupu, ktorý mal predchádzať vyhláseniu predčasnej splatnosti celého úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Ak vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru takýto údaj neobsahuje, jedná sa o právny úkon neurčitý.

54. Žalobca v odvolaní poukázal na viacero rozhodnutí odvolacích súdov a Najvyššieho súdu SR, v ktorých súdy nepovažovali za potrebné v oznámení o zosplatnení špecifikovať splátku, pre ktorú veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť. Odvolaciemu súdu je známe, že v rozhodovacej praxi súdov nebol jednotný názor na to, či neuvedenie tejto splátky spôsobuje neurčitosť právneho úkonu predčasného zosplatnenia a následne jeho neplatnosť, alebo nie. Napr. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Cdo/2/2023 zo dňa 25.1.2024 ustálil, že „v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“ Aj v rozhodnutí sp. zn. 6Cdo/15/2023 z 25.9.2024 Najvyšší súd SR dospel k záveru, že: „V prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pre platný právny úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh.“ Obdobný názor vyjadril Najvyšší súd SR aj v rozhodnutiach sp. zn. 5Cdo/188/2023 z 31.7.2024 a 5Cdo/197/2022 zo dňa 26.6.2024.

55. Uvedená nejednotnosť bola vyriešená kolégiom Najvyššieho súdu SR, ktoré rozhodnutím č. 21 prijalo z Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 13. februára 2025 sp. zn. 6Cdo/152/2022 právnu vetu (ktorá bude publikovaná v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR) v znení: „Bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch lehôt podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31. októbra 2024). Právny úkon nekonkretizujúci splátku je preto nedostatočne určitý, sankcionovaný neplatnosťou (podľa § 37 ods. 1 OZ).“

56. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na odsek 12 odôvodnenia citovaného uznesenia, v ktorom Najvyšší súd SR uviedol: „Vo vzťahu k prvému z uvádzaných aspektov (a k prvej trojici otázok z dovolania, ktoré boli v skutočnosti otázkou jedinou a ktorých/-ej/ podstatou s výnimkou naviazania na jednotlivé úkony v procese zosplatňovania úveru je, či žiadosť o jednorazové splatenie a/alebo upozornenie musí obsahovať aj identifikáciu splátky, pre omeškanie s ktorou má dôjsť k strate zodpovedajúcej výhody) totiž platí, že ak právo veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky môže zmluvný partner spotrebiteľa využiť najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (kde inak špeciálna úprava z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ spôsobuje v drvivej väčšine prípadov vrátane všetkých dojednaní o splátkach s mesačnou a kratšou frekvenciou nepoužiteľnosť všeobecnej úpravy z § 565 vety druhej OZ o možnosti použitia práva veriteľom najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky) a takému využitiu má (musí) predchádzať upozornenie spotrebiteľa na uplatnenie práva v lehote nie kratšej ako 15 dní; bez konkretizácie splátky, pre ktorú prichádza zosplatnenie, nie je možné spoľahlivo určiť, či k uplatneniu práva došlo za splnenia preň zákonom určených podmienok (uplynutia oboch v zákone ustanovených lehôt). Na právny úkon nekonkretizujúci splátku preto je dôvod nazerať ako na úkon zákon obchádzajúci (nakolko napriek nezakotveniu výslovnej zákonnej požiadavky na takúto náležitosť jej absencia

spôsobuje nedodržanie účelu úpravy, ktorým je možnosť overenia si splnenia požiadaviek slúžiacich zvýšenej ochrane spotrebiteľa) a i nedostatočne určitý, v oboch prípadoch sankcionovaný neplatnosťou (či už podľa § 39 alebo § 37 ods. 1 OZ).“

57. S poukazom na uvedené v odsekoch 55 a 56 odvolací súd uzatvára, že nakoľko Vyhlásenie úveru za predčasne splatný bankou dňa 12.12.2019 neobsahuje identifikáciu omeškanej splátky, pre ktorú veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť úveru, je tento právny úkon neurčitý a podľa § 37 ods. 1 OZ je neplatný.

58. Súd prvej inštancie ďalej správne konštatoval, že pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru zákonným spôsobom, pohľadávka veriteľa nie je postupiteľná, nakoľko tomu bráni ustanovenie § 525 ods. 1 OZ a § 17 ods. 1 ZoSÚ. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, potom je postúpenie svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa ustanovenia § 39 OZ, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi.

59. V zmysle § 525 ods. 2 OZ nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu, alebo dohode s dlžníkom. Pre klientov banky v § 92 ods. 8 ZoB sú ustanovené ďalšie špeciálne podmienky, ktoré musia byť splnené pre platné postúpenie pohľadávky banky na nebankový subjekt bez súhlasu klienta banky. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB je špeciálnou právnou úpravou k všeobecnej právnej úprave postúpenia v OZ, ktorá má v zmysle zásady lex specialis derogat lege generali prednosť pred ustanoveniami OZ. Ako vyplýva z § 92 ods. 8 ZoB, súčasne sa na postúpenie bankovej pohľadávky uplatňujú pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu, ktorým je zákon o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ účinného v čase postúpenia pohľadávky, práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. Predpokladom nadobudnutia práv žalobcu k pohľadávke banky voči žalovanému v celom jej rozsahu ako bola vymedzená v zmluve o postúpení, t. j. pred termínom jej zmluvnej konečnej splatnosti, bolo teda riadne zosplatnenie záväzku v zmysle § 565 OZ za podmienok vyplývajúcich z § 53 ods. 9 OZ a § 92 ods. 8 ZoB v spojení s § 17 ZoSÚ.

60. Postúpená pohľadávka v tu prejednávanvej veci bola pohľadávkou zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, avšak v čase jej postúpenia (8.10.2020) na žalobcu nebol spotrebiteľský úver po konečnom termíne splatnosti (3.10.2024) ani sa pohľadávka nestala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru. S poukazom na uvedené odvolací súd má zhodne ako od súdu prvej inštancie za to, že skutočnosť, že predmetný úver nebol platne zosplatnený vylučuje platné postúpenie pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere veriteľom, ktorý je bankou, na nebankový subjekt, bez súhlasu dlžníka, pre nesplnenie podmienok podľa § 92 ods. 8 ZoB v spojení s § 17 ods. 1 ZoSÚ. V prípade nesplnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 ZoB, pri postúpení bankovej pohľadávky na nebankový subjekt ide o postúpenie v rozpore so zákonom (ZoB), kedy postúpenie pohľadávky v zmysle § 525 ods. 2 OZ je zakázané a takýto právny úkon je neplatný v zmysle § 39 OZ.

61. Odvolací súd tak uzatvára, že zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ) a žalobca sa nestal postupníkom predmetnej pohľadávky. Správnym bol potom aj záver súdu prvej inštancie, že vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky nenadobudol žalobca predmetnú pohľadávku, preto nie je aktívne vecne legitimovaný v predmetnom spore, z ktorého dôvodu súd prvej inštancie správne žalobu zamietol.

62. S ohľadom na vyššie uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom I. výroku vrátane II. výroku o náhrade trov prvoinštančného a (prvého) odvolacieho konania (nenapadnutého osobitnou odvolacou argumentáciou), ako vecne správny postupom podľa § 387 CSP potvrdil.

63. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku

účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu žalobcu predovšetkým smerujúcu k záveru o splnení náležitostí výzvy banky podľa § 92 ods. 8 ZoB odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

64. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

65. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

66. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

67. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

68. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že procesne plne úspešnému žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov tohto odvolacieho konania v plnom rozsahu, a to z dôvodu, že strana, ktorá mala plný úspech vo veci (žalovaný), má nárok na náhradu všetkých účelne vynaložených trov proti strane, ktorá vo veci úspech nemala (žalobca).

69. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Súd vždy poučí strany o ich práve zvoliť si advokáta a o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. (§ 160 ods. 2 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).